Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

INTERPELLATION
2016-12-08

Interpellation av Jens Sjöström (S) om ansvaret för specialistsjuksköterskeutbildningen

Personalsituationen inom Stockholms läns landsting är allvarlig. De kommande åren måste stora förändringar ske gällande personalförsörjningen om vi ska kunna bevara ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem. Idag har Stockholms läns landsting närmare 45 000 anställda inom hälso- och sjukvården varav 80 procent är kvinnor. Inom sju år beräknas behovet av ny vård- och omsorgspersonal öka med 230 000 i Sverige, baserat på pensionsavgångar och befolkningsökning[1]. Konkurrensen om personal är redan stor och den kommer att öka ytterligare.

Enligt Stockholms läns landstings senaste mätning är 535 av länets cirka 3 400 vårdplatser stängda pga bristen på personal (november 2016). Detta drabbar främst patienter som riskerar långa väntetider på akutmottagningarna innan de får en vårdplats. Personalbristen drabbar även den vårdpersonal som stannar kvar inom Stockholms läns landsting och upplever växande problem med arbetsbelastning och arbetsmiljö.

På nationell nivå minskade antalet specialistsjuksköterskor med sju procent i förhållande till befolkningen mellan åren 2009-2014, även om minskningen skiljer sig mellan olika specialiteter.[2] Bristen är störst inom de viktiga områdena medicin, kirurgi och psykiatri. Utvecklingen är särskilt allvarlig eftersom vården blir alltmer avancerad, och medicinska framsteg har möjliggör att vi idag kan vårda allt fler svårt sjuka patienter. Dessutom visar internationell forskning att nivån på sjuksköterskors kunskap har ett direkt samband med patienternas möjligheter till överlevnad, färre symtom och ökat välbefinnande.

[1] Sveriges Viktigaste Jobb i Vården – hur möter vi rekryteringsutmaningen? Sveriges kommuner och landsting, 2014
[2] Tillgång på: specialistsjuksköterskor och röntgensjuksköterskor 2014. Stockholm, Socialstyrelsen 2016.

Motsvarande utveckling av färre specialistutbildade sjuksköterskor finns inom Stockholm läns landsting och beräknas att bli värre inom en tioårsperiod. År 2025 uppskattas den totala bristen på specialistsjuksköterskor uppgå till 2 100 stycken. Den beräknas vara störst gällande distriktsköterskor (490 st), inom psykiatrisk vård (400 st), röntgensjuksköterskor (170 st), barn och ungdom (140 st)och barnmorskor (120 st). I brist på Stockholms läns landstings egna data över bristen på specialistsjuksköterskor hänvisas till siffror som publicerats i en av Sveriges största tidningar.[3]

Den nuvarande regeringen har påbörjat en utbyggnad av utbildningsplatser för specialistsjuksköterskor fram till år 2018, och 127 nya platser tillkommer på specialistsjuksköterskeutbildningen i Stockholms län, av en total satsning på 600 platser i hela landet. Första december 2016 slöts även en nationell överenskommelse om en satsning på specialstjänstgöring enligt Vårdförbundets AST-modell (akademisk specialisttjänstgöring). Vårdförbundet och arbetsgivarorganisationen Sveriges kommuner och landsting är överens om att akademiska utbildningsanställningar är en lösning som kan minska bristen på specialistsjuksköterskor.

Vi socialdemokrater i Stockholm läns landsting välkomnar denna satsning på utbildningsanställningar för att lösa den allvarliga bristen på specialistsjuksköterskor. Detta har vi även föreslagit i vår senaste budget. Vi understryker, likt Vårdförbundet och SKL, betydelsen av en *akademisk* specialistsjuksköterskeutbildning av flera skäl. Den akademiska kopplingen är avgörande för att sjuksköterskor ska kunna utföra dagens avancerade hälso- och sjukvård och möta patentens behov. Den akademiska kopplingen, såväl teoretisk som praktiskt, krävs för att utföra en vård av hög kvalitet och skapa förutsättningar för ny forskning och utveckling av sjuksköterskornas huvudområde, omvårdnad.

Den moderatledda landstingsminoriteten i Stockholm läns landsting går åt ett helt annat håll. I sin budget 2017 går att läsa (s. 127): ”För att tillgodose behovet av specialistutbildade sjuksköterskor ska landstinget i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting se över möjligheterna och förutsättningarna för att ansvaret för specialistsjuksköterskeutbildningen överförs från staten till landsting och regioner.” En sådan förändring riskerar den akademiska kopplingen och årtionden av utveckling av sjuksköterskeutbildningen.

[3] Dagens nyheter, DN Sthlm. Personalbristen stoppar operationer. A, Gustafsson. 2016-11-24.

Med anledning av ovanstående frågar jag ansvarigt landstingsråd:

1) Har du, som ansvarigt personallandstingsråd, för avsikt att starta en specialistsjuksköterskeutbildning i Stockholms läns lanstings regi?

2) Anser du, som ansvarigt personallandstingsråd, att översynen som landstingets genomfört i samverkan med Sveriges Kommuner, av möjligheterna och förutsättningarna för att ansvaret för specialistsjuksköterskeutbildningen överförs från staten till landstinget, har ökat sannolikheten att landstinget kommer att starta en sådan utbildning?

Stockholm den 8 december 2016

Jens Sjöström (S)